

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Oboer/5/2021
Identifikačné číslo spisu: 7296890640
Dátum vydania rozhodnutia: 19.08.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Beáta Miničová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:7296890640.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: GENARO INVESTMENTS LIMITED, 299 Arch. Makariou III Ave, Meliza Court, 4th Floor, 3105 Limassol, Cyprus, identifikačné číslo HE 138109, zastúpeného advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, v mene ktorej koná Mgr. Tomáš Kušnir, ako advokát a konateľ, proti povinnej: W. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX M. č. XXX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Timoranská & Štofková s.r.o., so sídlom Pribinova 9, 940 02 Nové Zámky, IČO: 36 813 401, v mene ktorej koná JUDr. Ing. Petra Štofková, ako advokátka a konateľka, o vymoženie 52.180,84 Eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Košice II, pod sp. zn. 1Er/1336/1996, o dovolaní povinnej proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo dňa 9. augusta 2019, č. k. 14CoE/36/2019-128, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie povinnej o d m i e t a.
- II. Oprávnenému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II uznesením zo dňa 20. decembra 2018, č. k. 1Er/1336/1996-101, výrokom I. návrh povinnej na zastavenie exekúcie zamietol a výrokom II. zamietol aj návrh povinnej na odklad exekúcie. Povinná v konaní namietala, že exekúcia je vedená na základe nespôsobilého exekučného titulu, pretože tento nespĺňa materiálnu stránku vykonateľnosti a na jeho základe nemôže prebiehať exekučné konanie. V rámci odôvodnenia súd prvej inštancie poukázal na to, že exekučným titulom v danom prípade je Notárska zápisnica, č. N 26/96, Nz 26/96 zo dňa 06.09.1996 napísaná na Notárskom úrade JUDr. Jozefíny Atanasovej, notárky so sídlom v Košiciach (ďalej len „notárska zápisnica“). V notárskej zápisnici je riadne označená osoba oprávnená (Slovenská sporiteľňa, a.s.), ako aj osoba povinná (Mária Havlíková, nar. 01.12.1946) s tým, že právnym dôvodom vzniku záväzku povinnej voči oprávnenému bola Zmluva o úvere č. 414-8523759-549/1 zo dňa 12.10.1994 (ďalej len „zmluva o

úvere“), na základe ktorej oprávnený poskytol povinnej úver vo výške 52.180,84 Eur, a to za podmienok uvedených v zmluve o úvere a povinná sa zaviazala poskytnuté finančné prostriedky oprávnenému vrátiť. Napriek tomu, že predmetná zmluva o úvere ako taká nebola obsahom notárskej zápisnice, ale tvorila jej neoddeliteľnú súčasť. V súvislosti s namietaným nespĺnením materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu súd prvej inštancie dospel k názoru, že notárska zápisnica spĺňa podmienky formálnej i materiálnej vykonateľnosti a je spôsobilým exekučným titulom v tomto exekučnom konaní.

2. Ďalej povinná argumentovala tým, že v čase začatia exekučného konania už oprávnenému nedlžila celú vymáhanú sumu, nakoľko na istine už mala uhradené splátky vo výške 2.899,02 Eur. Súd prvej inštancie k tejto námietke uviedol, že povinná neunesla dôkazné bremeno, pretože v konaní nepredložila žiadne listinné dôkazy, ktoré by preukazovali, že z jej strany došlo k úhrade sumy vo výške 2.899,02 Eur, pričom čiastočnú úhradu vymáhanej pohľadávky nepotvrdil ani oprávnený.

3. S tvrdením povinnej, že úroky z omeškania by sa mali počítat' až od 01.12.1997, kedy bolo povinnej doručené odstúpenie od zmluvy zo strany oprávneného a kedy sa stal splatným celý dlh, sa súd prvej inštancie nestotožnil. Na doplnenie súd prvej inštancie uviedol, že splatnosť celého dlhu má za následok, že oprávnenému vzniká nárok na celú nesplatenú istinu spolu s dojednanými úrokmi a úrokmi z omeškania, a to od momentu, kedy sa povinná dostala do omeškania. Nakoľko súd prvej inštancie nezistil dôvodnosť návrhu povinnej na zastavenie exekúcie, tento zamietol. Vzhľadom na to, že v tomto štádiu exekučného konania nebolo možné očakávať zastavenie exekúcie, súd prvej inštancie rozhodol tak, že návrh povinnej na odklad exekúcie zamietol. V závere súd prvej inštancie poukázal na to, že na spochybnenie prezumpcie správnosti notárskej zápisnice ako verejnej listiny slúži konanie o určovacej žalobe, ktoré má povahu osobitného incidenčného exekučného sporu a jeho výsledok má charakter prejudiciálnej otázky vo vzťahu k prípustnosti exekúcie ako takej, pričom túto prejudiciálnu otázku nemôže riešiť exekučný súd.

4. Na odvolanie povinnej Krajský súd v Košiciach, ako odvolací súd, uznesením zo dňa 9. augusta 2019, č. k. 14CoE/36/2019 - 128, vo výroku I. uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku I., o zamietnutí návrhu povinnej na zastavenie exekúcie, potvrdil. Výrokom II. odvolanie povinnej proti uzneseniu súdu prvej inštancie v časti výroku II., ktorým zamietol návrh povinnej na odklad exekúcie, odmietol. Vo výroku III. náhradu trov odvolacieho konania stranám sporu nepriznal.

5. Odvolací súd nezistil dôvodnosť odvolania povinnej v časti týkajúcej sa výroku I. uznesenia súdu prvej inštancie a skonštatoval, že povinná svojimi tvrdeniami a dôkazmi predloženými súdu prvej inštancie nepreukázala, že by v prejednávacom exekučnom konaní boli dané dôvody na jeho zastavenie tak, ako to predpokladá ust. § 57 Exekučného poriadku. S poukazom na obsah notárskej zápisnice odvolací súd zdôraznil, že povinná pred notárom vyhlásila uznanie záväzku zo zmluvy o úvere a súhlasila s vykonateľnosťou (exekúciou) tohto záväzku. Týmto mal odvolací súd za preukázanú existenciu notárskej zápisnice ako formálne vykonateľného exekučného titulu, ktorý je aj materiálne vykonateľným exekučným titulom, keďže sa jedná o notársku zápisnicu spísanú o platnom právnom úkone. Vzhľadom na to, že povinná uznala záväzok z úveru tak, aby sa notárska zápisnica stala titulom pre súdny výkon rozhodnutia alebo pre exekúciu, odvolací súd vyhodnotil postup súdu prvej inštancie ako správny, keď návrh povinnej na zastavenie exekúcie zamietol. S prihliadnutím na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku I. je vecne správne, preto ho podľa ust. § 387 ods. 1 C. s. p. v tejto časti potvrdil.

6. V súvislosti s odvolaním povinnej proti výroku II. uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým bol návrh na odklad exekúcie zamietnutý (napadnuté rozhodnutie vydal súd prvej inštancie dňa 20.12.2018), odvolací súd s poukazom na ust. § 56 ods. 8 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.03.2017 skonštatoval, že proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, ktorým súd odklad exekúcie zamietol, nie je prípustný opravný prostriedok. Z uvedeného dôvodu potom odvolací súd odvolanie povinnej v tejto časti odmietol podľa ust. § 386 ods. 1 písm. c/ C. s. p., pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

7. Odvolací súd účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko povinná úspešná v odvolacom konaní nebola a ostatným účastníkom preukázateľné trovy odvolacieho konania nevznikli.

8. Proti výroku I. a výroku III. uznesenia odvolacieho súdu podala povinná (ďalej aj ako „dovolateľka“) prostredníctvom svojho právneho zástupcu dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnila ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od

vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

9. V rámci podaného dovolania povinná nesprávne právne posúdenie videla v otázke materiálnej vykonateľnosti notárskej zápisnice, na podklade ktorej prebieha predmetné exekučné konanie. Uvedená námietka dovolateľky sa týkala notárskej zápisnice ako exekučného titulu, pri ktorej mala podľa jej názoru absentovať podmienka materiálnej vykonateľnosti, a to z dôvodu, že neobsahuje údaj o výške úroku z omeškania, ktorý požaduje oprávnený, identifikáciu či sa jedná o denný, mesačný alebo ročný úrok z omeškania a uvedenie dátumu, kedy sa povinná dostala do omeškania. Ďalej dovolateľka vytýkala, že sa odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia vôbec nezaoberal ani námietkami povinnej ohľadom času plnenia.

10. Dovolateľka poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.11.2010, sp. zn. 3Cdo/63/2009, v zmysle ktorého je notárska zápisnica spôsobilým exekučným titulom vtedy, ak mimo formálnych podmienok vykonateľnosti spĺňa podmienky materiálnej vykonateľnosti. Jednou z podmienok materiálnej vykonateľnosti je, aby notárska zápisnica obsahovala právny záväzok (stanovenie konkrétnej povinnosti zo záväzkového vzťahu, vzniknutej na základe určitej právnej skutočnosti), ďalšími sú označenie oprávnenej osoby, povinnej osoby, právneho dôvodu, predmetu a času plnenia a súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice.

11. S prihliadnutím na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.11.2010, sp. zn. 3Cdo/63/2009, dovolateľka zdôraznila, že je to práve čas plnenia, ktorý notárska zápisnica v predmetnom konaní neobsahuje, keď v nej nie je špecifikovaná výška úroku z omeškania, akú požaduje oprávnený, nie je špecifikovaný dátum, kedy sa povinná dostala do omeškania, a rovnako nie je zjavné, či sa žiada úrok z omeškania ročný alebo denný. Podľa názoru dovolateľky bez riadnej špecifikácie času plnenia nemôže notárska zápisnica spĺňať podmienku materiálnej vykonateľnosti. Dovolateľka zároveň upriamila pozornosť na rozsudok publikovaný ako R 58/1997, podľa ktorého je súd v každom štádiu konania povinný skúmať vykonateľnosť exekučného titulu. Súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená. Na doplnenie povinná v dovolaní upozornila, že v skutkovo totožnej veci vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. Er/62/97 a na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 16CoE/525/2016, kde je povinným jej syn, konajúce súdy rozhodli presne opačne, tzn. Okresný súd Košice II exekúciu zastavil a Krajský súd v Košiciach takéto rozhodnutie potvrdil. Na základe uvedeného dovolateľka je toho názoru, že v prebiehajúcim konaní nebol rešpektovaný princíp právnej istoty. V závere dovolateľka uviedla, že podmienky prípustnosti a dôvodnosti dovolania sú splnené, a preto navrhla uznesenie odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

12. Oprávnený sa k podanému dovolaniu povinnej nevyjadril.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj ako „dovolací súd“) [ust. § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas povinná v súlade s ust. § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (ust. § 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie povinnej je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ C. s. p.).

14. Dovolací súd uvádza, že novelou Exekučného poriadku vykonanou zákonom č. 2/2017 Z. z., nadobudlo dňa 1. apríla 2017 účinnosť ustanovenie § 202 ods. 4 Exekučného poriadku, podľa ktorého dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní, nie je prípustné. Dovolací súd dodáva, že zákon č. 2/2017 Z. z. síce k úpravám účinným od 1. apríla 2017, v prechodnom ustanovení § 243h ods. 1 veta prvá stanovil, že ak v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017, sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017, no vo vzťahu ku konaniam o opravných prostriedkoch, teda ani k dovolaciemu konaniu, neurčil žiadne pravidlo.

15. V preskúmvanej veci bolo dovolacie konanie začaté podaním dovolania elektronicky dňa 16.10.2019 (potvrdenie o odoslaní podania - č. l. 173 spisu), doručeným na súd prvej inštancie dňa 16.10.2019 (doručenka - č. l. 174 spisu), teda za účinnosti novej právnej úpravy. Prípustnosť dovolania povinnej, preto nie je daná. Vzhľadom na povinnosť ústavne konformného výkladu pri riešení tejto otázky, a teda vzhľadom na rešpektovanie ústavných princípov dôvery v platné právo a legitímneho

očakávaní, ako aj dôvery v správnosť aktov orgánov verejnej moci, vrátane v nich obsiahnutého poučenia o možnosti opravných prostriedkov, považoval dovolací súd za správne, aby sa prípustnosť dovolania posudzovala podľa právnej úpravy platnej v čase vydania napadnutého rozhodnutia.

16. Dovoláním napadnuté rozhodnutie bolo vydané dňa 9. augusta 2019, to znamená už za účinnosti novej právnej úpravy. Pokiaľ teda prechodné ustanovenie Exekučného poriadku neurčilo vo vzťahu k dovolaciemu konaniu žiadne pravidlo a dovolanie (ako i ním napadnuté rozhodnutie krajského súdu) bolo podané už za účinnosti novelizovanej právnej úpravy, je potrebné vychádzať z princípu okamžitej aplikability procesných noriem. K uvedenému záveru dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v rozhodnutiach, sp. zn. 3ECdo/16/2017, 3ECdo/26/2017, 3ECdo/27/2017, 4ECdo/23/2017, 5ECdo/10/2017, 7ECdo/3/2017, 8ECdo/17/2017, 5ECdo/2/2018, ktorý záver vyhodnotil ako ústavne konformný aj Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v uzneseniach, sp. zn. II. ÚS 185/2018, III. ÚS 276/2018, I. ÚS 281/2018 a náleže I. ÚS 259/2018.

17. Z hľadiska prípustnosti dovolania bolo preto na predmetné dovolacie konanie potrebné aplikovať právnu úpravu Exekučného poriadku v znení účinnom od 1. apríla 2017, ktorá prípustnosť dovolania proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní vylúčila. Dovolanie povinnej proti uzneseniu, ktorým odvolací súd v časti výroku I. potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie v časti výroku I. o zamietnutí návrhu povinnej na zastavenie exekúcie, je bez ďalšieho neprípustné.

18. Na doplnenie dovolací súd považoval za potrebné poukázať aj na uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 22. septembra 2020, č. k. III. ÚS 349/2020-25, z ktorého vyplýva, že ústavný súd vo svojej doterajšej rozhodovacej činnosti opakovane dospel k právnomu záveru o neprípustnosti dovolania v exekučných veciach za obdobných skutkových a právnych okolností, ako to je práve v posudzovanej veci, čo preukazujú viaceré jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 74/2019, II. ÚS 185/2018, I. ÚS 281/2018, III. ÚS 276/2018, III. ÚS 177/2018, III. ÚS 311/2020). V rámci uvedeného rozhodnutia Ústavný súd SR poukázal aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 27. septembra 2017, sp. zn. 6ECdo/15/2017, ktoré bolo uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 2/2018, v ktorom bola zodpovedaná otázka prípustnosti dovolania pre nesprávne právne posúdenie veci podľa ust. § 421 ods. 2 C. s. p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým do 31. marca 2017 rozhodol o odvolaní proti uzneseniu exekučného súdu o zastavení exekúcie v zmysle ust. § 57 ods. 1 písm. m/ Exekučného poriadku tak, že prípustnosť dovolania je vylúčená.

19. Dovolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi dovolania, so zreteľom na vyššie uvedené, dovolanie povinnej podľa ust. § 447 písm. c/ C. s. p. ako neprípustné odmietol bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania.

20. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (ust. § 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa ust. § 453 ods. 1 C. s. p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C. s. p.

21. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.